

студентів закладів вищої художньої-дизайнерської та психологічної освіти з метою підвищення ефективності підготовки фахівців плануються подальші розвідки.

Сучасна ситуація на ринку освітніх послуг все частіше вимагає розробки складних міждисциплінарних проєктів та застосування в них творчих методів і підходів. Міждисциплінарні зв'язки та інтеграція дозволяють розширювати освітній простір, співпраця сприяє підвищенню рівня комунікативної компетентності, професійному і особистісному самовизначенню студентів.

Література:

1. Нордстрем К., Риддерстрале Й. Бизнес в стиле «фанк»: капитал пляшет под дудку таланта. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2013. 288 с.
2. Heller S. The education of a graphic designer. Allworth Press. 2005. 369 p.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-041-4-63>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Василенко О. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри правничої лінгвістики
Національна академія внутрішніх справ*

Галдецька І. Г.

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри правничої лінгвістики
Національна академія внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

Перехід до інформаційного суспільства та пов'язані з цим економічні, політичні і соціальні зміни вимагають розширення доступу до освітньої і професійної підготовки всіх, хто цього потребує. З огляду на це, сучасне реформування освітньої системи відбувається за рахунок становлення і розвитку дистанційного навчання. Під дистанційним навчанням розуміють індивідуалізований процес набуття знань, умінь,

навичок і способів пізнавальної діяльності фахівцем, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі новітніх психолого-педагогічних та інформаційно-комунікативних технологій.

Як невід'ємна складова неперервної освіти дистанційне навчання дозволяє вирішувати завдання підготовки, перепідготовки, підвищення й удосконалення існуючої кваліфікації фахівців будь-якої галузі в системі вищої і післядипломної освіти. Дана форма навчання, окрім швидкого реагування на розвиток технологій і виклики швидкозмінного інформаційного суспільства, створює можливість і мотивує сучасного фахівця до постійного саморозвитку, самовдосконалення протягом всього життя.

Виділяють три інтегрованих фактори впливу на дистанційне навчання: технологічний, педагогічний і організаційний [1, с. 89]. Перший фактор пов'язаний з інформаційними технологіями, що використовуються для розробки, доставки, підтримки навчальних курсів і навчального процесу в цілому. Значення другого фактору визначається набором методів і прийомів, що використовуються в ході навчального процесу. Третій фактор, організаційний, характеризує специфіку організаційної структури дистанційного навчання. Ідеальна модель дистанційного навчання включає в себе інтегровану навчальну середу, з варіантним визначенням ролі різних компонентів – технологічних, педагогічних, організаційно-методичних.

Характерною особливістю дистанційного навчання є використання всіх видів інформаційних технологій, але переважно комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, засобами яких є комп'ютери, комп'ютерні мережі, мультимедійні системи і т. ін. Нові електронні технології, доступні через глобальну мережу Інтернет, сприяють активному залученню студентів у навчальний процес, а також дозволяють управляти цим процесом, на відміну від більшості традиційних навчальних технологій [3].

При тому технічна реалізація дистанційного навчання по суті вторинна. Первинним у дистанційному навчанні є кваліфікація викладачів, якість навчально-методичних матеріалів і власне методика навчання. Ефективність і успіх дистанційного навчання залежить від організації та методичної якості використовуваних матеріалів, а також того, наскільки враховані особливості подання інформації, рівня підготовки педагогів, що беруть участь в цьому процесі, і наскільки вони розуміють особливості надання та сприйняття інформації в рамках сучасних віртуальних комунікацій. Проте, методика дистанційного навчання не обмежується вирішенням питань «чому

вчити і як вчити», а передбачає, перш за все, вирішення питання «як вчитися».

Тобто, основу освітнього процесу при дистанційному навчанні складає цілеспрямована і контрольована інтенсивна самостійна робота студента, який може вчитися у зручному для себе місці, за індивідуальним розкладом, маючи при собі комплект спеціальних засобів навчання і узгоджену можливість контакту з керівником та іншими студентами он-лайн або очно [2].

Виходячи з зазначеного, головним є організація навчальної роботи студентів із самодостатнім навчально-методичним забезпеченням незалежно від того, на яких носіях воно знаходиться – паперових, мультимедійних, або отримується у інтерактивному режимі з телекомунікаційної мережі. Відтоді можливість оптимізації навчання майбутніх фахівців на відстані пов'язана, насамперед, з активізацією самостійної роботи студентів, підвищенням її ефективності та якості.

Інформаційно-комунікативні технології дозволяють отримувати первинну інформацію не тільки від викладача, а й з допомогою інтерактивних навчальних програм, які допомагають учню при певному ступені компетентності засвоїти ту чи іншу дисципліну. Маючи необмежені можливості для отримання інформації, студент в процесі самостійної роботи може будь-коли звернутися за консультацією до різних навчально-пізнавальних джерел. Крім того, комп'ютер дозволяє постійно проводити різні форми самоконтролю, що підвищує мотивацію пізнавальної діяльності і творчий рівень навчання.

При дистанційному навчанні фахівців значно підвищується вимога до володіння студентами навичками навчальної роботи та роботи з джерелами інформації. За словами С. Сисоевої, «вчитися ефективно за такою формою навчання можуть тільки люди з певними сформованими навичками самоосвіти і стійкою мотивацією щодо учіння» [2, с. 81]. До навичок та умінь, необхідних для планування і здійснення самостійного навчання студентів, відносяться наступні:

– система знань, умінь, навичок що відображають міру інтелектуального розвитку особистості, або гностичні вміння: спеціальні знання, уміння, навички з конкретної дисципліни; вміння встановлювати внутрішні та міжпредметні зв'язки стосовно різних наукових понять, методів тощо; вміння аналізувати, синтезувати і узагальнювати факти і явища; гнучкість розумової діяльності, усвідомленість, стійкість і самостійність мислення; критичність, раціональність і темп мислення; увага, пам'ять, спостережливість і т. ін.

– узагальнені вміння працювати з основними джерелами інформації, а саме: характер орієнтування у різноманітних об'єктах інформації; психологічна готовність правильно оцінити функціональні можливості

окремого чи сукупності джерел, вибрати доцільні засоби для пошуку і засвоєння інформації; культура сприйняття інформації з джерел; культура засвоєння інформації; вміння використовувати джерело інформації при самоконтролі та самооцінці якості навчання; темп читання тощо.

– організаційно-управлінські вміння, або вміння самоорганізації пізнавальної діяльності: вміння визначати і виконувати навчальні завдання, основні шляхи пошуку та засвоєння матеріалу; навички планування навчальної праці, розподілення зусиль і часу; уміння та навички самоконтролю, самоаналізу, самооцінки результатів навчальної діяльності; систематичність, послідовність у навчанні та ін.

Слід зауважити, що у системі дистанційної підготовки майбутніх фахівців суттєво змінюється роль і місце викладача у педагогічній взаємодії зі студентом: викладач виступає координатором, який не тільки організує і здійснює педагогічну взаємодію з тим, хто навчається, за допомогою інформаційних технологій, а й здійснює управління його навчально-пізнавальною діяльністю в індивідуальному режимі, його консультивання і оцінювання навчальної діяльності [2, с. 85]. Хоча роль викладача при цьому зводиться до управління навчальним процесом, але його вплив на пізнавальну діяльність студента не зменшується, а відповідальність збільшується. Перед викладачем стоїть завдання управління навчанням студентів шляхом формування мотивів діяльності, постановки кінцевої та проміжних цілей, окреслення необхідної для досягнення цілей інформації і видів навчальної діяльності тощо.

Таким чином, у наш час дистанційна форма навчання стає все більш актуальною як для майбутніх фахівців, які здобувають вищу або додаткову освіту, так і для кваліфікованих фахівців, які хочуть удосконалити свої професійні знання і навички. Також необхідно розуміти, що дистанційне навчання являє собою не електронний варіант очного або заочного навчання, адаптуючи традиційні форми занять і паперові засоби навчання в телекомунікаційні. Дистанційне навчання покликане вирішувати специфічні завдання, що відносяться до розвитку творчої складової освіти та ускладнені для досягнення в звичайному навчанні.

Введення в навчальний процес технологій дистанційного навчання є надзвичайно важливим і допомагає вирішувати проблеми, такі як: оперативне використання новітніх знань; підвищення інформаційної забезпеченості навчального процесу; вільний доступ до спілкування з видатними вченими і досвідченими фахівцями певної галузі, підвищення мотивації та самоорганізації навчальної діяльності тих, хто навчається, тощо. Тому в сучасних умовах підготовки фахівців з

використанням дистанційного навчання актуальним є, серед іншого, удосконалення змісту, методів, форм організації навчальної діяльності студентів, способів аналізу і корекції її результатів відповідно до нових дистанційних технологій.

Література:

1. Сериков Г. Н. Самообразование: Совершенствование подготовки студентов. Иркутск.: Изд-во Иркут. ун-та. 1991. 232 с.
2. Сисоєва С. О. Проблеми дистанційного навчання: педагогічний аспект. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика: наук-метод журнал*. 2003. Вип. 3-4. С. 78-87.
3. Шуневич Б. Теоретичні основи дистанційного навчання: Навч. посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2006. 244 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-041-4-64>

ФОРМУВАННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

Вірта С. Є.

викладач-методист

*КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
м. Луцьк, Україна*

Жалко Т. Й.

кандидат філологічних наук,

*доцент кафедри інформаційної діяльності та туризму
Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти
«Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Луцький інститут розвитку людини
м. Луцьк, Україна*

Кожна доба має свої засоби самовираження і сьогодні сучасна людина живе у світі, де все змінюється з блискавичною швидкістю. Розвиток технологій швидко змінив характер того, як люди читають та обмінюються інформацією в побуті й на роботі, та й саме поняття читацької грамотності інтерпретується по-різному. Здатність виявити